

KSLAPE-ohjausryhmän kokous

ke 24.10.2018 klo 8.30-11.00

Paikka: Wolmarisali, Jyväskylän kaupunginkirjasto, Vapaudenkatu 39-41, JKL

Keski-Suomen ministeriön yhteyshenkilö Katja Bergbacka (OKM) skype-yhteydellä mukana klo 8.30-n.klo 9.15.

MUISTIO

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja Päivi Fadjukoff
2. Perhekeskustoiminta Keski-Suomessa,
Anu Karhinen-Soppi ja Kimmo Jokinen, Perhetutkimuskeskus, Jyväskylän yliopisto

Anu Karhinen-Soppi esitteli Jyväskylän yliopiston Perhetutkimusyksikön tekemää Keski-Suomen peke-toiminnan ja kehittämisen arviointia. Lopullinen arviointiraportti julkaistaan 4.12.18 KSLAPE:n loppuseminaarissa.

Arviointi kohdistui kolmen kunnan (Jyväskylä, Kannonkoski, Laukaa) erityyppisiin perhekeskustoimintamalleihin ja niiden kehittämiseen eri näkökulmista tarkasteltuna. Keskeisinä tuloksina todettiin, että peke-toimintamalli on edistänyt verkostomaista työskentelyä, tiedonkulku on parantunut ja päällekkäinen työ vähentynyt. Peke-toimintaan liittyen keskeisenä toiveita olivat fyysinen tila, joka edistää toimijoiden jalkautumista ja yhteistyötä, peke-koordinaattorin palkkaaminen sekä erityistason työntekijöiden jalkautuminen perhekeskukseen. Haasteina on koettu peke-toiminnan hidaskäynnistyminen, kuntapäätäjien tiedonpuutteet peke-toiminnan merkityksestä sekä hallintokulttuurin eritahtinen uudistuminen liittyen monitoimijaiseen työtapaan. Myös liian vähäinen tiedottaminen peke-toiminnasta kunnassa koettiin haasteena ja asukkaiden mukaan ottaminen kehittämiseen. Toisaalta perheet kokevat perhekeskuksen omakseen ja kokevat olevansa osa kunnan toimintaa ja perhekeskusta. Puheenvuoron jälkeen yhteisessä keskustelussa nousi esille terveyden edistämisen vahvempi mukaan ottaminen peke-toimintaan ja se, miten esimerkiksi urheiluseurojen mukana olemista peke-toiminnassa voitaisiin vahvistaa. Tärkeänä nähtiin myös peke-toiminnan vaikuttavuustieto. Kuntatoimijat ja -päättäjät tarvitsevat enemmän mittareita ja vaikuttavuustietoa, millä perhekeskustoimintaa voidaan kunnissa perustella.

3. LAPE-muutosohjelman hankearviointi

Jeremias Kortelainen ja Tuomas Luukkonen, Owl Group Oy

Owal Groupin arviointi koskee kaikkia maakuntia ja tulokset kertovat maakunnallisten hankkeiden kokonaisarviointista. Maakuntakohtaisesti ei ole tulossa mitään yksittäistä raportointia. Arviointi on luonteeltaan kehittävä. Ohjausryhmässä kuultu esitys koostuu arvioitsijan alustavista havainnoista. Arviointiaineisto koostuu useammista materiaaleista, kuten hanke-työssä mukana olleiden henkilöille suunnatusta kyselystä sekä haastatteluaineistosta. Hankekyselyyn Keski-Suomesta oli vastannut vain kaksi henkilöä.

Arvioinnissa tehtiin seuraavia, keskeisiä havaintoja: Perhekeskustoimintamalli on kokonaisuutena edennyt parhaiten kaikissa maakunnissa. Yleisesti peke-kehittäminen, yhteistyön lisääntyminen sekä hyvien mallien ja käytäntöjen jakaminen toimijoiden keskuudessa on koettu keskeisinä tuloksina LAPE-työssä. Myös erityistason ja toimintakulttuurin muutoksen kehittämis-työssä nähdään LAPE-työllä olleen Keski-Suomessa vaikutusta. Yhteenvetona Keski-Suomen osalta havainnot toteavat, että yhteistyö on lisääntynyt ja verkostoja rakennettu, mutta monet asiat ovat vielä suunnittelun tasolla. Hankkeen identiteetti on paikoin epäselvä. Kehitetäänkö, toimeenpannaanko vai juurrutetaan? Lopullinen Owl Groupin arviointiraportti valmistuu maaliskuu-huhtikuussa 2019. Tarkemmat Owl Groupin havainnot löytyvät liitetiedostona olevista dioista ("LAPE-muutosohjelman arviointi Keski-Suomi")

4. Kehittävä työpaja

Owal Groupin edustajat vetävät ohjausryhmässä työpajan, jossa pääpaino kohdistui LAPE-työn jatkamiseen hankekauden jälkeen. Käsiteltäviä näkökulmia olivat toiveet ja tarpeet esimerkiksi juurruttamisen, eri toimijoiden muuttuvien roolien ja LAPE-siltaustoimenpiteiden osalta. Lisäksi käytiin läpi ulkoisen arvioinnin alustavia havaintoja ja tulosten toteutumista kehittämis-kokonaisuuksittain. Yhteisen keskustelun tavoitteena oli tukea Keski-Suomen lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistä ja samalla se palveli arvioinnin tiedonkeruuta ja tulosten validointia. Pienryhmäkeskusteluissa ohjausryhmän jäsenet kokosivat ajatuksia kuulemistaan LAPE-työn tuloksista, juurruttamisesta ja sekä eri toimijoiden roolista jatkotyössä ja juurruttamisessa. (Liitteenä olevassa word-tiedostossa kaikkien pienryhmien vastaukset).

Todettiin, että maakunnallisesti tarvitaan konkreettinen suunnitelma, miten LAPE-työtä jatketaan. Muutosagentin työ tulee jatkumaan, ja hänen oleellisiksi tehtävikseen vuodelle 2019 nähtiin tiedon vieminen virkamies- ja päättäjätasolle sekä verkostotyön tukeminen kunnissa ja maakunnassa. Muutosagentti on myös toimija, joka pitää kaikki keskeiset toimijat mukana LAPE-työn verkostoissa. Ylimmän tason virkamiehet ja johtajat sekä poliittiset päättäjät on tärkeä kytkeä mukaan jatkotyöhön niin, että heillä on riittävästi tietoa ja ymmärrystä, että "kentällä" tarvitaan lupa (aika, resurssit) LAPE-jatkotyön tekemiseen. Toisaalta käytännön ja myös kohderyhmien näkökulmien mukana pysyminen on tärkeä varmistaa. Onko mahdollista kytkeä samaan ryhmään nämä kaikki tasot?

Päätettiin puheenjohtajan esityksestä, että KSLAPE:n projektiryhmä laatii sähköisen kyselyn, joka osoitetaan ohjausryhmän jäsenille ja kuntien LAPE-ryhmien puheenjohtajille. Kyselyn kautta selvitetään, millainen rakenne Keski-Suomen maakunnallisessa LAPE-ryhmässä tulisi jatkossa olla: mitkä organisaatiot tarvitaan mukaan ja millaisella edustuksella (esimerkiksi johtava ja käytännön toimijataso). Kysely toimitetaan toimijoille marraskuun aikana.

Päätettiin, että tällä kokoonpanolla kokoonnutaan vielä vuoden 2019 alussa, jolloin päätetään järjestäytymisestä jatkossa. Näin on mahdollista hyödyntää projektin loppuarvioinneissa saatua tietoa.

5. **Systeemisen lastensuojelun toimintamallin alustava koulutussuunnitelma vuodelle 2019**
Kehittämiskoordinaattori Maria Lehtinen

Maria Lehtinen esitteli lastensuojelun systeemisen toimintamallin hankesuunnitelmaluonnoksen ohjausryhmälle. Kansallinen SYTY! Systeemisen lastensuojelun jatkohanketta varten maakunnan pitää tehdä tarkka koulutussuunnitelma. Hanketta varten Keski-Suomeen pitää nimetä hankkeen ohjausryhmä ja projektiryhmä, joka koostuu hankekuntien johtavista sosiaalityön ja terapiatyön esimiehistä. Kiinnostuksensa systeemisen lastensuojelun toimintamallin käyttöönottoon ja siihen liittyviin koulutuksiin vuonna 2019 ovat ilmoittaneet Jyväskylän kaupungin lastensuojelun avo- ja sijaishuolto, Äänekosken kaupunki, Muuramen kunta, Wii-taunionin kunnat (Viitasaari ja Pihtipudas), Hankasalmen kunta, Keuruun kaupunki sekä Toivakan kunta.

Koulutussuunnitelmaan liittyen keskustelua herätti se, onko toimintamallin käyttöönottoon liittyviä kustannuksia pystytty laskemaan. Maria Lehtinen tarkentaa, että koulutussuunnitelmassa on kuvattu, mistä kustannukset kertyvät, mutta euromääriä ei ole laskettu. Mukaan lähtevien kuntien osalta ei ole tehty lisäresurssiesityksiä, mutta ko. toimijoilla on lupa käyttää työaika kouluttautumiseen. Ohjausryhmä hyväksyi systeemisen lastensuojelun hankesuunnitelman. Suunnitelman viimeinen kommentointipäivä on 5.11.2015 viimeinen kommenttipäivä.

6. Seuraava ohjausryhmän kokous pidetään 14.12.2018 klo 9.00–12.00, jolloin myös yhteinen jouluruokailu.
7. Päivän päätös klo 11.00.

Muistion kirjasi Hanna Hämäläinen